

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 37

New York, N.Y.

November-Lapkričio 6 d.

63 metai

KAS GALIM SUSIRUPINKIM KALĖDINIŲ VAJUM

ARTIMIAUSIAM KUOPOS SUSIRINKIME APTARKIME NAUJŲ NARIŲ ĮRAŠYMĄ IR BŪKIM UŽTIKRINTI, KAD KIEKVIENA KUOPA IKI KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ GAUS NORS KELETĄ NAUJŲ NARIŲ. KUOPOS PIRMININKAS IR VISA VALDYBA TEGUL PADEDA ORGANIZATORIŲ, KAD JIS TIKRAI ĮRAŠYTŲ NAUJUS NARIUS. VAIKAMS DUOKIM APDRAUDĄ IR ĮJUNKIME JUOS IŠ MAŽENS Į LIETUVIŠKĄ ORGANIZACIJĄ. KIEKVIENAS NARYS, KURIS PAGELBĖS ŠIAME KALĖDINIAME VAJUJE GAUTI NAUJŲ NARIŲ, ATLIKS GERĄ DARBĄ LIETUVYBEI.

Žinokim ir atsiminkim:

- 1 NAUJUS NARIUS su daktaro sveikatos tikrinimu galima įrašyti iki 70 metų amžiaus.
- 2 NON-MEDICAL, be daktaro sveikatos tikrinimo, nariai priimami iki 55 metų apdraudos sumoms iki \$5,000 į visas klases.
- 3 JAUNUOLIUS geriausia įrašyti į ENDOWMENT apdraudą, kad laikui atėjus jie atsiimdami apdraudos sumą, turėtų pinigų aukštojo mokslo studijoms.
- 4 SLA NARIAI gali įrašyti savo šeimas, žmonas, vaikus ir auklėtinius.
- 5 JEIGU MAŽA apdrauda, narys ją gali padidinti (iki 70 metų amžiaus), kad tikrai būtų nauda pašalpgaviams.
- 6 ORGANIZATORIAI įrašykite ir svetimtaučius, kurie turi artimus ryšius su lietuviais.

7 TĖVAI IR GLOBĖJAI padovanokit SLA apdraudą jaunuoliams. Tai bus geriausia ir nepamirštama Kalėdinė dovana.

8 VAIKŲ TERMINUOTOJI APDRAUDA, jeigu šeima nesiryžta imti reguliars apdraudos, taip pat gera. Už \$1,000, šios apdraudos į metus mokama tik \$3.00

Visos kuopos, visi organizatoriai ir visi nariai gaukit šiame Kalėdiniame SLA Vajuje nors po keletą naujų narių.

SVARBU ORGANIZATORIAM:

Jau paskelbta SLA Lietuviškos Šeimos Vajaus taisyklėse, kad kiekvienas organizatorius GAVES 50 NAUJŲ NARIŲ gaus PREMIJĄ \$400.00, o kiekvienas organizatorius gavęs į reguliars apdraudą 20 NAUJŲ NARIŲ gaus PREMIJĄ \$200.00 Tai puikus paskatinimas ir proga laimėti šias papildomas prie nuolatinio atlyginimo premijas.

Mes tikim Jūsų gera valia ir laukiame atsiliepinimo.

Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis kalba baltiečių surengtoje demonstracijoje spalio 18 d. prie Jungtinių Tautų būstinės.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS skyriai, bendradarbiaujančios organizacijos ir atskiri asmenys prašomi atskirose vietovėse organizuoti aukų rinkimą iš Sovietinės Rusijos pabėgusių lietuvių - Prano ir Algirdo Brazinskių bylos reikalui. VLIKo pirmininkas dr. J.K.Valiūnas ir ALTos pirmininkas inž. E.A.Bartkus lankėsi JAV State Departamente ir Turkijos ambasadoje, kur ieškojo būdų padėti Pr. ir A. Brazinskių bylai.

Surinktos aukos Brazinskių reikalui perduodamos ALTai, adresu: Lithuanian American Council, Inc., 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS metinis suvažiavimas įvyks 1970 metais, lapkričio mėn. 14-15 dienomis, Bismarck viešbutyje, 171 W. Randolph St., Chicagoje. Dalyvių registracija prasidės lapkričio mėn. 14 d. 9 val. ryte.

• VILNIUJE išleista J. Aničo ir J. Rimaičio knyga, pavadinta "Tarybiniai įstatymai apie religinius kultus ir sąžinės laisvę".

Partiniai laikraščiai aiškina, jog autoriai parodo, kaip iš esmės akiriasi vadinamas buržuazinis ir proletarinis - marksistinis laisvės supratimas. (E.)

• LIETUVOS Mokslų Akademija ir Centrinis Valst. archyvas neseniai išleido dokumentų rinkinį pavadintą "Nacionalistų talka hitlerininkams". Jį paruošė B. Baranauskas ir K. Rukšėnas. Anot "Tiesos" dokumentai, esą, liudija apie vadinamųjų "buržuazinių nacionalistų" santykius su hitlerininkais.

Šio naujo rinkinio skyriai: Lietuvių aktyvistų frontas Berlyne ir Lietuvoje, Laikinoji vyriausybė, Policiniai batalionai, mobilizacijos ir nevaliaudies pasipriešinimas.

Pateikiamas vienas dokumentas, liudijantis Lietuvos sentikių ir stačiatikių bažnyčių vadovų paramą naciams. Minimi arkivyskupas J. Skvircikas ir vysk. V. Brizgys. (E.)

• NEW YORKO POLICIJOS tarnautojų sąjunga pareikalavo didelio algų pakėlimo. Jie nori, kad pirmos eilės policininkas į metus gautų šešioliką tūkstančių dolerių, į metus, dirbtų, į savaitę, dirbtų savaitę keturias dienas ir už darbą nakties metu dar gautų 20% priedo.

• LIETUVOS GEN. KONSULAS Chicagoje dr. P. Daužvardis filatelijos parodos atidaryme Balzoko muziejuje, pasakė kalbą, kurioje paskatino filatelintėje veikloje kiek įmanoma garsinti Lietuvos vardą.

• TED ALLEN-Ališauską Chicago Tribune laikraštis indorsavo sanitarinio distrikto patikėtinio pareigoms.

SLA kuopos ir veikėjai siųskit SLA Centriui adresus numatomų Susivienijimo nariais

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senais adresu ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Jungtinių Tautų 25 metų Jubiliejus

Mūsų Susivienijimas savo plačiuoju išsišakojimu didžiojoje Amerikoje visais savo gyvenimo laikais turėjo ypatingą reikšmę šios šalies lietuvių gyvenime. O pastoviai ugdoma fraternalizmo dvasia Susivienijimo narių tarpe padarė išimtinai svarbią įtaką lietuvių santykių raidoje. Juk mūsų nariai ne tik formaliai priklauso Susivienijimui, kad turėtų tą svarbią praktišką naudą, kokia juos dažnai paskatindavo organizacijai priklausyti. Gyvybės apdrauda ir savo šeimos ateities užtikrinimas praktiniame gyvenime daug nusveria.

Betgi mūsų nariai, kiekvienas jų, kai tik įstoja į Susivienijimą, pasidaro plačiai užbrėžtos veiklos dalyviais. Ypatingai svarbu, kad ši veikla nesiriboja atsitiktiniais susitikimais, o yra nuolatinė ir nepetraukiama kol narys pasilieka gyvųjų tarpe. Taip pat reikšminga, kad Susivienijimas išplėtė savo veiklą visose žymesnėse lietuvių kolonijose. Juk mūsų narių rasi visur, kur tik gyvena šiek tiek daugiau lietuvių.

.....

Savitarpiniams tarp atskirų lietuvių ir jų šeimų ryšiams palaikyti turime nemažą kliūčių.

Pirmiausia, mes gyvename tarp svetimų tautų žmonių, gyvenimas mus verčia su savo kaimynais, su darbo draugais palaikyti neišvengiamus santykius, o kartais taip atsitinka, kad artimai gyvenantieji ir dirbantieji kartu su lietuvišiais svetimų tautų žmonės pasidaro artimesni, negu savo kraujo broliai, kurie gyvena atokiau nuo mūsų. Pavojus nutolti nuo savo tautos pasidaro didelis.

Bet priklausymas Susivienijimui, darbas vienoje ir toje pačioje kuopoje, bendri interesai vėl grąžina lietuvius į savo tautos prieglobstį. Dar to maža. Būdami Susivienijime, mes atsitemam pagėdintinius dėsnius, kuriais vadovaujantis Susivienijimas buvo sukurtas ir nuolatos ugdomas. Mes žinome, jog mūsų pareiga "teikti pagalbą savo broliui į nelaimę patekusiam". Šiais suprantamais, nors labai paprastais žodžiais, dar Susivienijimo įsteigimo pradžioje buvo išreikšta savo esmėje plati ir gili fraternalizmo dvasia.

.....

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* BRAZINSKŲ, pagrobtu sovietų lėktuvu nuskrudusių į Turkiją, paramai pagelbinį komitetą Chicagoje sudaro: A. Gintneris, A. Kazlauskas, A. Kučys, J. Tamulis, L. Stašaitis, R. Sakadolskis ir Valerijos Šimkus.

* LIETUVIŲ TELEVIZIJA Chicagoje pradėjo specialę programą spaudos mėnesio (Lapkričio) propagandai. Šiam svarbiam reikalui T. Šlutas paskyrė pusę programos laiko.

* JONAS BERTAŠIUS ALTO patalpose Chicagoje priminė aukas Brazinskams sušelpiti.

* IRENOS SMIELIAUSKIENĖS vadovaujama tautinių šokių grupė "Grandis" atliko programą Derliaus šventėje Navy Pier spalio 31 ir lapkričio 1 d.

* JAUTRIOS LIETUVAITĖS nuoširdžiai dirba, organizuodamos pagalbą pabėgusiems Brazinskams. Valė Mažeikienė iš Lake Zurich pasiuntė telegramą į Turkiją ir parinko aukų. Luiza Dargienė iš Flossmoor apylinkės ir Vanda Balukienė iš Chicago renka aukas ir redaguoja telegramas į Turkiją.

* CHICAGO LIETUVIŲ Golfo klubas Holiday Inn lapkričio 21 d. rengia banketą, kurio pelnas skiriamas žumalui Lietuvus paremti.

* ALEKSAS AMBROZE Chicagoje mirė spalio 21 d. Jis buvo veiklus, leido savo laiku humoro laikraštį, rašė Chicago lietuvių istoriją ir pastoviai dirbo lietuvių spaudoje.

* KAS JUNGIA ir skiria dvi lietuvių kartas, Lietuvoje gimusią ir svetur užaugusią. Tokia tema Chicagoje įvyko simpoziumas, dalyvavo K. Girnius, R. Šokadolskis, J. Šoliūnas, A. Kairys, J. Kavaliūnas ir prof. Vitkus.

* MARIJA PETRUŠKEVIČIENĖ, plačiai žinomo dailininko Vytauto Kasiulio gyvenančio Paryžiuje sesuo nesenai mirė Kaune. Ji ilgą laiką buvo ištremta į Sibirą ir grįžo į Lietuvą jau nusilpusi.

Juozas Krasinskas, iš Worcesterio, Mass., II pas. karo veteranas ir invalidas, vadovauja "Frost Stamp Works" imonei.

Kiekvienas nešališkas stebėtojas pripažino ir dabar patvirtina didelę Susivienijimo darbo reikšmę tautiniu požiūriu. Susivienijimas surišo lietuvius jų bendrame darbe, sucementavo jų vieningas pastangas ir išugdė jų patvarų tautinį pasiryžimą visam jų amžiui. Jau šių vienu nuopelnu pilnai pakanka, kad mes pripažintume Susivienijimo reikšmingumą lietuvių gyvenime.

Tad dabartiniiais laikais, kai lietuvių tarpe vis daugiau įsigali palinkimas "politikuoti", Susivienijimo darbo tolimesnis išplėtimas darosi vis reikšmingesnis. Kiekvienas mūsų veikėjas, kurs sugeba įjungti naujus lietuvių būrius į Susivienijimą, padaro didelį patarnavimą tautiniu požiūriu. Gal dar svarbiau yra, kad įjungdami lietuvių į Susivienijimą, mes jį apsaugome nuo dirbtinio susiskaldymo, nuo srovinių antagonizmo, nuo pasinešimo paneigti savo brolių lietuvių nuoširdžias pastangas bei įsitikinimus.

..... Tėvynė 2

* KAZYS BRADŪNAS iš Chicago vyksta į Los Angeles, Cal. kur bus rengiamas jo knygos "Donelaičio kapas" sutikimas. Ta proga įvyks literatūros vakaras, kuriame dalyvaus taip pat Pranas Visvydas.

* ELENA VALAITYTĖ pastaruoju metu darosi vis labiau populiari estrados dainininkė Vak. Vokietijoje. Ji dalyvauja vietos televizijoje ir išleidžia įdainuotas plokšteles.

* EDUARDAS CINZAS, kurs gyvena Vak. Vokietijoje, parašė naują knygą: "Brolio Mykolo gatvė."

* CHICAGOS DZŪKAI surengė įspūdingą vakarą, kuriame buvo paminėti labiausiai populiariai ir mylimi, kaip jie juos pavadino, dzūkai-Kiras ir Mikas Petrauskai. Buvo pademonstruotos Kipro Petrausko įdainuotos plokštelės, o buvusieji Kauno operos teatre bendradarbiai baletmeisteris S. Velbasiis ir dainininkas Ant. Sprindys pasakojė savo atsiminimus. Irgi buvo scenoje suvaidintos ištraukos iš Miko Petrausko operos "Eglė žalčių karalienė".

* DANUTĖ STANKAITYTĖ ir Stasys Baras dainuos lietuvių Golfo klubo bankete lapkričio 21 d.

* JUOZAS BACEVIČIUS, Marquette Parko lietuvių namų savininkas, dir. pimininkas parašė laiškus visai eilei laikraščių ir nušvietė Brazinskų pabėgimo iš Sovietų sąjungos priežastis.

Lietuvos kariuomenės majoras P. Gudelis, buvęs aktyvus Laisvės kovų dalyvis, gyvendamas V. Vokietijoje, parašė knygą apie bolševikus 1918-1919 m.

Vilius Mikaitis, atlikęs 4 metų karinę tarybą, dalyvavęs P. Vietname kautynėse, baigė studijas ir įsigijo elektros inžinieriaus bakalauro laipsnį.

Juozas Milašius ir jn. ltn. Alfredas Darbutas yra P. Vietname. Jie yra baigę augsuosius mokslus, ir nors nebuvo karo mokykloje, gavo kariškų laipsnių.

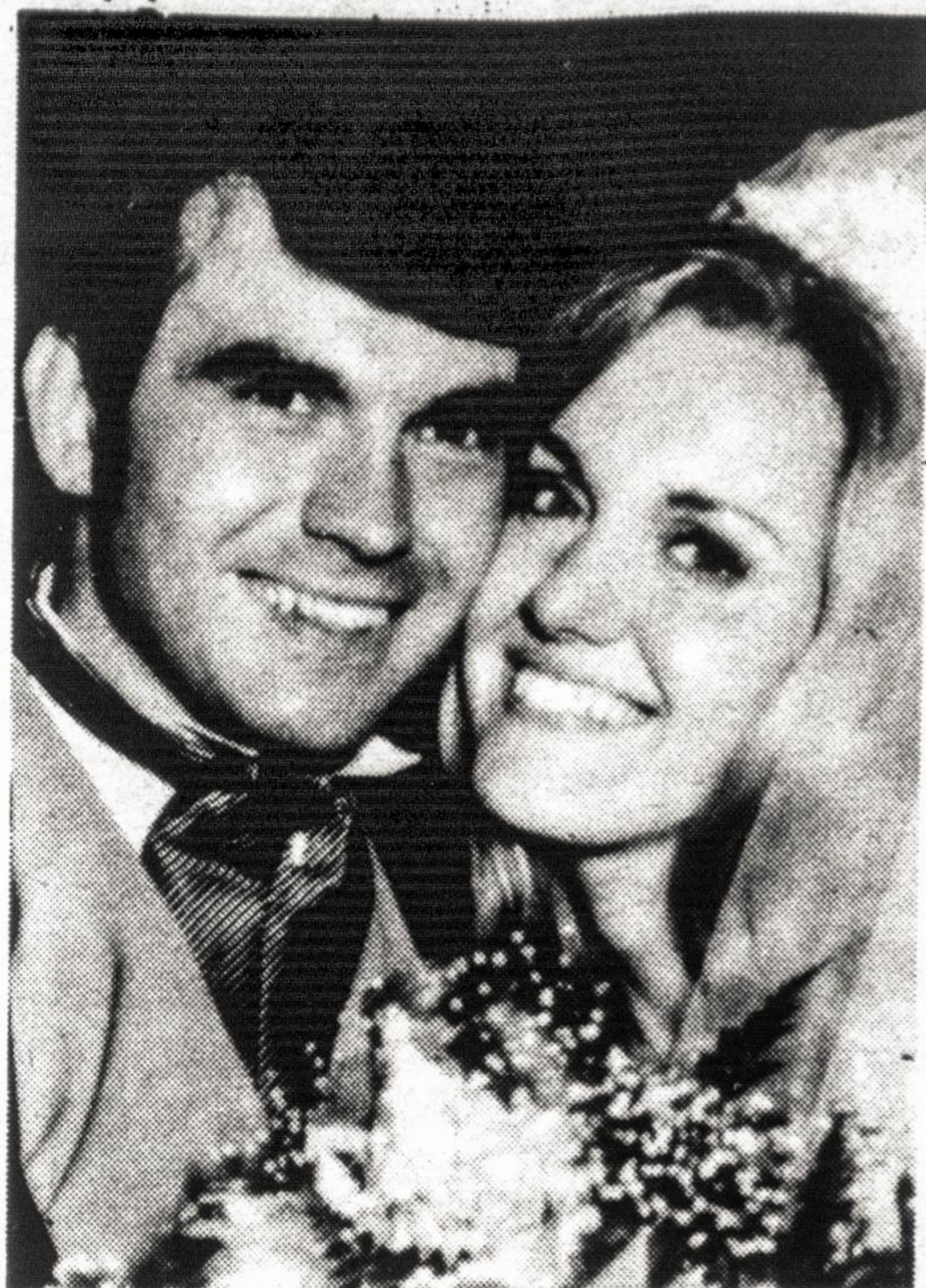
Kanados kariuomenės mjr. R.V. Paukštaitis, iki šiol bėjęs Kvebeko mieste karinės apygardos ryšių dalies viršininko pareigas, yra iškeltas į Winnepegą, kur prižiūrės ryšinių parengimą.

Marinas Leonardas Jakaitis, išbuvęs 13 mėnesių P. Vietname, ten kovos lauke sužeistas, buvo apdovanotas Bronzos Žvaigžde ir Purple Heart medaliu. Šiuo metu, nors dar kaklenešioje skeveldras, kurias negalima operuoti, įstojo į Filadelfijos un-tą ir ruošiasi odontologijos profesijai.

Kalėdinio Vajaus metu dirbkim Lietuviškos Šeimos garbei

Greitai atsiliepkit į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tolia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Jaunavedžiai advokatas Romas Sukauskas ir jo jaunoji žmona Penelopė.

SVETIMŠALIAI NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

1932 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo 16,432 svetimšaliai. Jų tarpe: Amerikos piliečių 333, Anglijos - 113, Argentinos - 9, Australijos - 26, Belgijos - 7, Čekoslovakijos - 235, Danijos - 80, Estijos - 86, Italijos - 81, Latvijos 1.371, Lenkijos - 30, Meksikos - 1, Norvegijos - 9, Olandijos - 11, Palestinos - 47, Persijos - 1, Prancūzijos - 28, Rumunijos - 26, SSSR - 102, Pietų Slavijos - 3, Suomijos - 27, Švedijos - 22, Šveicarijos - 103, Turkijos - 1, Vokietijos - 3.153, Vengrijos - 18, Dancigo - 18, Vokiečių optantų - 1.396 ir kitų valstybių - 7, Be pilietybės (nansenistų) - 9.127.

Daugiausia svetimšalių gyveno Klaipėdoje - 4.917, Kaune - 3.753.

S. Lozoraitis i Jungtines Tautas

Stasio Lozoraičio raštas Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pimininkui Edvardui Hambro.

Minint Jungtinių Tautų įsteigimo 25 metų sukaktį, linkiu joms geros ateities. Pirmoje vietoje linkiu, kad Organizacija taptų veiksmingu įrankiu atstatyti tarptautinei tvarkai, pagrįstai laisvės bei teisingumo principais.

Šis linkėjimas yra juo nuoširdesnis, kad jis išplaukia iš Lietuvos gyvybinių interesų, nes Lietuva yra vieno Jungtinių Tautų nario, būtent, Sovietų Sąjungos agresijos auka.

Kaip žinoma Lietuva, kartu su Latvija ir Estija, tebėra karinėje sovietų okupacijoje, kuri prieš lietuvių tautos valią jai yra jėga primesta. Vadinamoji "Lietuvos sovietinė socialistinė respublika" tėra Maskvos vyriausybės padaras, sumanytas okupacijai paslėpti.

Pareikšdamas dar kartą, kad lietuvių tauta nepakeičiamai siekia atgauti laisvą savo suvereninių teisių vykdymą, aš laikau pareiga pakartotinai protestuoti prieš brutalią jėgos pavartojimą, kuriuo Sovietų Sąjunga yra nusiakutusi Lietuvos atžvilgiu.

1939 metais p. C.J. Hambro, pimininkavęs Tautų Sąjungos Asamblėjai, kurios pasėkoje Sovietų Sąjunga buvo pašalinta iš Ženevos institucijos, kalbėdamas apie sovietų agresiją prieš Suomiją, padarė Tautų Sąjungos nariams šį rimtą įspėjimą: "Mes privalome veikti tokiu būdu, kad neapviltume mažos, nelaimėje atsidūrusios tautos".

Dabar lietuvių tauta, būdama didžioje nelaimėje, laukia, kad Jungtinės Tautos sugebėtų jai atgauti nepriklausomybę.

Lietuva laukia, kad Jungtinės Tautos atliktų Jūsų įžanginėje kalboje tikslingai apibūdintą užduotį - "atstatyti milijonų žmonių pasitikimą, Jungtinių Tautų Organizacijos veiklą".

MIRĖ VINCAS ŠAUDZYS

Philadelphijoje spalio 16 d. mirė Lietuvos kariuomenės pulkininkas Vincas Šaudzys. Jis buvo vienas žymesniųjų Lietuvos kariuomenės pradininkų ir organizatorių. Tai buvo išskili asmenybė, jo nuoširdi patriotinė dvasia, jo tauris visuomeninės pažiūros, jo asmeninės būdo savybės išskirdavo jį iš daugelio kitų.

Vincas Šaudzys buvo savanoris kūrėjas, dviejų Vyčio kryžiaus ordeno kavalierius. Ir tuos garbės ženklus jis gavo už nuopelnus kovos lauke.

Vincas Šaudzys gimė 1894 metais Švenčionyse. Petrapilyje baigęs Pirmojo karo metu karo mokyklą, jis pateko į vakarų frontą ir dalyvaudamas kautynėse buvo sužeistas. Už pasižymėjimus kovose su vokiečiais buvo gavęs eilę ordinų. Fronte išbuvo iki rusų revoliucijos, o 1918 metais birželio mėn. grįžo į Lietuvą. Išgirdęs apie organizuojamą Lietuvos kariuomenę,

jis stojo į savanorių eiles. Tamybę pradėjo Pirmam Gedimino pulke. Buvo kuopos vadu, vėliau kilo pareigose ir jau 1919 m. lapkričio mėn. jį matome pulko vado padėjėju. Jis kovojo su bermontininkais, su rusais ir lenkais. Kovose prie Aluntos buvo sužeistas. 1920 metais jis suorganizavo 12 pulką ir jam vadovavo. Vėliau jis buvo 3 pulko vadu.

Vincas Šaudzys buvo vienas tauriausių lietuvių kariuomenės vadų. Jo nuopelnai pasiliks lietuvių patriotų atmintyje.

P.Tarv.

AR ŽINOTE, KAD

...bendra ledo masė pasaulyje tokia didelė, kad jeigu pavyktų lygiai padengti visą sausumą, tai gautume 120 metrų storumo ledo dangą.

...jeigu pasisektų ištirpinti Antarktikos ledus, tai Pasaulinio vandenyno lygis pakiltų beveik 10 metrų ir apsemtų labiausiai apgyvendintas vietas.

...mokslininkai nustatė, jog žemėje ledynų epochos periodiškai pasikartodavo tarp žymiai šiltesnių, tarpledyninių periodų. Mūsų planetos apledėjimo ciklų dėsningumas - dar neišaiškinta mokslo mįslė.

...amžinojo pašalo teritorija užima 25% žemės sausumos, o Tarybų Sąjungoje - net 50%.

...kai kuriuose Jakutijos rajonuose žemės temperatūra 15-20 metrų gylyje nekinta per tūkstantmečius: apie 10-12 žemiau nulio. Tokiame požeminiame muziejuje - šaldytuve galima išsaugoti įvairiausias žemės floros ir faunos pavyzdžius.

Tėvynė 3

Clevelando vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos kanklių muzikos klasė su savo mokytoja (vidury) Ona Mikulskiene.

KAI BUVO LIETUVOJE LEDYNAI

KOKIUS PĖDSAKUS PALIKO LEDYNAI
LIETUVOS ŽEMĖJE
(iš praeito nr.)

Centrinėje to didžiulio ežero dalyje susiklostė 5-7 m juostuotų moliių, kurių dabar gausu į pietus nuo Raseinių, Tauragės, Gelgaudiškio, Šakių ir K. Naumiesčio apylinkėse. Kai ežero lygis nusmuko iki 80 m. vakarinė jo dalis su rytine jungėsi siaura sąsmauka išilgai dabartinio Nemuno slėnio, į vakarus nuo Kauno. Šios sąsmaukos vakariniame pakraštyje, Kazlų Rūdos, buvo prinešta daug smėlio, kuris apklojo anksčiau nusėdusius juostuotus molius.

Prieledyninis ežeras toliau slūgo, į šio lygio ežerą Nemunas įtekėjo prie Jurbarko. Vandeninga upė šioje atkarpoje kirto ledyno kraštinių darinių ruožą, todėl išplovė daug morenos ir suklojo ją čia deltos pavidalu. Taip ties Jurbarku susidarė didelis, 17 m storio, žvyro klodas.

Nemunas ir kitos upės į 40 m lygio ežerą nešė daug smėlio, kurį bangos skirstė po visą ežerą. Smėliai, kurie dabar randami Smalininkų, Viešvilės, Eičių apylinkėse, 4-5 m storio sluoksniu apklojo gilesniame ežere nusėdusius juostuotus molius. Vėliau, vandeniui nuslūgus, pliki smėliai kai kur vėjo buvo supustyti į aukštas kopas.

Labai sudėtingai formavosi Žemaitijos aukštumos. Jau ankstesnių apiedėjimų ledynai čia paliko moreninių sąvartų pakopą, kuri tapo kliūtimi paskutinio apledėjimo ledynams. Todėl ši aukštuma buvo kiek vėliau už gretimas sritis tu, ledynų apklotą. Dabartinės Žemaitijos aukštumos formavosi, veikiamas dviejų ledyninių tekmių: viena šliaužė Vidurio Lietuvos žemuma, kita slinko Pajūrio žemuma. Šios tekės iš pradžių buvo savarankiškos, vėliau jos susijungė. Tačiau jų sąlyčio vietoje vis dėlto liko žemesnė vieta, į kurią, ledynui tirpstant, ėmė plūsti van-

denys, nešdami smėlius ir žvyrus, o vietomis ir molius. Taip susidarė žvyro ir smėlio kalvos arba pailgi gūbiai Žarėnų, Luokės, Kaltinėnų apylinkėse. Žvyro sluoksnis čia kai kur yra net 20 m storio.

Vidurio Lietuvos ledyninė tėkmė, kuri slinko Žemaitijos aukštumų link iš šiaurės rytų, buvo susiskaldžiusi. Jų priekyje ir šonuose susikauptė Kražių, Valguvos, Užvenčio, Kurtuvėnų, Tytuvėnų, Šiluvos apylinkių žvyrai ir smėliai. Labai vaizdingos kalvos, kurias sudaro žvyro ir smėlio mišinys, stūkso į pietus nuo Barstyčių, Varduvos apylinkėse. Tarp Kuršėnų ir Užvenčio buvo patvenktas prieledyninis ežeras, kurio dugne atskirais lopais susiklojo moliai, ir smėliai.

Vidurio Lietuvoje, tirpstant ledynams, susitvenkė daug prieledyninių ežerų. Į šiuos ežerus įtekėdamos, upės klostė daug sąnašų. Taip senosios Lėvenos ir Pyvesos upės suklojo smėlius tarp Panevėžio ir Vabalninko, o pačiose jų žiotyse klostėsi žvyras. Vėliau, ledynui visai pasitraukus iš Lietuvos ribų, žemesnio lygio prieledyniniame ežere tarp Linkuvos ir Pasvalio susiklojo apie 4 m storio moliių.

Vakariniėje Lietuvos dalyje ledynas toliausiai buvo pasistūmęs į priekį iki Judrėnų-Žygaičių-Vilkyškių ruožo, o paskui tirpdamas mažėjo ir traukėsi į vakarus.

Vėliausiai ledynas pasitraukė iš Šiaurės Lietuvos, kur jo plaštaka paliko ryškų sustumtinį kalvagūbrį Juodeikių-Linkuvos-N. Radviliškio ruože. Ledas sutipo, suklodamas nestorą dangą. Ir dabar netoli Žagarės matomi pavienia pailgi žvyro ir smėlio gūbiai.

Iš po ledynų išnirusi gražioji Lietuvos gamta. Vaizde Ignalinos apylinkės.

Laima Rastenytė, jauna aktorė, kuri sėkmingai reiškiasi filmuose ir teatre, dalyvavo Kipro ir Miko Petrauskų atminimui skirtame vakare Chicagoje.

APLINK PANEVĖŽĮ DAUG ŽALČIŲ

Netoli Panevėžio žaliojoje girioje yra daug žalčių.

Įdomų atsitikimą papasakojo Stumbriškio girininkijoje gyvenęs miškininkas P. Arvydas.

Ką tik baigęs miškininkystės akademiją, jis buvo paskirtas dirbti Stumbriškio girininkijoje. Apsigyvenęs mediniame girininko name, prabudęs iš ryto pajuto kambaryje esąs ne vienas - iš kampe girdėjosi šnypštimas. Susipynė į krūvą, kampe snaudė net šeši žalčiai. Jie eigėsi padoriai, tik žmogui sujudėjus ar einant prie jų, jie imdavo šnypšti. Ilgainiui žalčiai apsiprato su nauju įnamiu, imekreipdami į jį dėmesio, rytais šliaužiodavo po kambarį, kol šeimininkas neišprašydavo jų lauk.

Į kambarį žalčiai įlisdavo pro pėlių pragaužtą grindyse skylę. Kai girininkas skylę užtaisė, tada žalčius rytais rasdavo susirinkusius priemėnėje. Jie labai mėgdavo pienu, kurio į lėkštę įpildavusi girininko žmona.

BRIEDIS AUGINTINIS

Arnionių kaime pernai vietos medžiotojai rado girioje pasimetusį briedžiuką. Parsivežė apyvendino ūkyje su kitais gyvuliais. Dabar jis tikras grazuolis briedis. Kai atsibosta jam su veršeliais kūtėje tūnoti, pulko vaikų lydymas išsina pasisvečiuoti tai į viena, tai į kitą kiemą, prašydamas skanėstų.

Nors miškas čia pat, jam jis kol kas ne galvoj.

* CHICAGOS LIETUVIŲ organizacijų atstovai buvo susirinkę Jaunimo Centre ir svarstė kokią pagalbą galima suteikti Brazilijai atskraidinusiems sovietų lėktuvą į Turkiją.

J. Tumavičienė apie SLA Seimą

Jadvyga Tumavičienė kėdėje su ratukais pasirodo SLA 56 Seime New Yorke.

Apie SLA 56 Seimą jau daug buvo rašyta. Na ir man nors kiek pavėluotai leiskite savo mintis pareikšti. Prieš Seimą buvo daug skelbiama Tėvynėje, ir kas įdomiausia, kad nuotraukos buvo daugiausia moterų, o vyrų visai komitete nesimantė. Net buvo didesnė nuotrauka tai tik iš vieno krašto vienas ir iš kito krašto kitas vyras, o vidurį sėdi kaip gvazdikė tarp lelijų - S. Briedis. Manau gal ir bus kaip tas teatras sako "Moteris, be Vyrų." Na, tai bus gerai. Tai aš su dukroms ir anūkam, visos SLA narės, kitos turi net po kelias apdraudas, nuvažiavau.

Čia iš Bostono, New Yorkas ne toli. Tai 22 birželio, kaimynas visas nuveža į aerodramą ir toj į lėktuvą ir skriandam. Tik atsiminiau, kad Tėvynėje gegužies 8 dieną buvo įdėta Petro Rimšos skulptūra "Vargo Mokykla" paminklas Lietuvių tautos atgimimui. Lietuvė motina prie ratelio moko vaikučius, kad neužmirštų lietuviybės. Na, o kur ir tada buvo vyrai? Gal medžiojo ar kur kitur. Istorija nesako kad lietuvių kalba vyrai išlaikė, bet moterys prie ratelio.

SLA 56 SEIMO PROTOKOLO NR. 32 PAPILDYMAS: "TĖVYNĖJE" 1970 METŲ SPALIO 2 D. PASKELBTAME PROTOKOLE (15 PSL.) PRALEISTOS PER KLAIDĄ SLA IŽDININKĖS E. MIKULIŪNĖS DARBOTĖ ŠIOS PASTRAIPOS, KURIOS Į PROTOKOLĄ TURI BŪTI ĮJUNGTOS.

IŽDININKĖS RAPORTAS

Bonų Santrauka		
Metai	Par Value	Gauti Nuošimčiai
1968 m. gruodžio 31	\$3,604,000	\$134,322.69
1969 m. gruodžio 31	\$3,595,000	\$136,876.33

Viso \$271,199.02

Visi bonai yra depozituoti Mellon National Bank and Trust Company, Pittsburgh, Pa., ir yra šio banko priežiūroje.

III CASH RAPORTAS

Cash Įplaukų ir Išmokėjimų Santrauka	
1967 m. gruodžio 31 d. Cash Balansas	\$118,252.21
1968 m. Visos Įplaukos (įskaitant atmokėtus bonus)	\$403,789.52
1969 m. Visos Įplaukos (įskaitant atmokėtus bonus)	\$407,789.88
Viso	\$929,831.61

Tai gi čia kyla klausimas kur New Yorke vyras kad nėra komitete? Valdyba buvo savo vietoje, Prez. P. Dargis, Sek. A. Budreckis, Redaktorius J. Petrėnas. O komitetas tai iš moterų, tik vienas S. Briedis.

Nespėjom apsidairyti, ir praneša, kad jau mes New Yorke. Visi išlipa iš lėktuvo, o aš vargšė su savo ratukais - tojau atsirado ir pagelbininkų, o juodukas pasiūlo man ratukus pavairuoti. Pradėjau važiuoti, o mano visa šeiminėlė sykiu maršuoja kol taxi surado. Bet taxi 5 neima, o tik 4 asmenis. Čia jau susirūpinam, tad reikėjo imti du taxi. Juodukas man sako "Dėk rankas ant mano pečių." Nagi, gražus juodukas. Kaž aš vargšė darysiu, tai ir apsikabinau, o jis įkėlė mane į taxi.

Už gerą patamavimą, as, žinoma, jam atlyginau.

Bematant ir Commodore viešbutis. Tojau susiradom mūsų draugę ir delegatę Mrs. A. Audickienę ir turėjom du kambarius. Greitai visos susitvarkėm, nors jau seimas buvo prasidėjęs. Buvo labai malonu pamatyti tiek daug delegatų.

Patekom į popietinę sesiją. Prezidentas P. Dargis jau jis įgudęs, veda seimą. Ir S. Gegužis buvo geras seimo vedėjas. Jo niekas neįveikė. Net 30 metais Komunistai Chicagoje bliovė ožių balsais. Bet S. Gegužis žinojo kur mygtuką paspausti.

Čia man rūpi vis tos moterys. Jau daug girdėjau apie moterų SLA kuopą. Tik stebėtis reikia kaip jos čia gražiai veikia. Buvo malonu su visom susipažinti, o ypatingai su daktarę Kregždienę. Nors mes kaimynės iš Lietuvos, bet dar nebuvom iki šiol susitikę. Na, ir čia apsikabinusios gana džiaugsmės. Apgailestavom, kad jau nebėra jos mielo vyro pono Kregždės.

Buvome Lietuvoje kaimynai: jis buvo iš Lyglaukių kaimo: o aš iš Bobėnų, netoli vienas nuo kito.

Buvo malonu susitikti poną Čekanauską.

Po pietų trumpa sesija ir jau einame į banketą. Mes ir Čikagiečiai susėdame prie vieno stalo, K. Mačiukai, J. Šarapnickas iš Hamilton, Canada, mes visos bostonieties, taip pat Mrs. Audick. Mums buvo supryzas, mus sveikina miela ponina Eleanora Chaplikienė, SLA Vice-pirmininko žmona.

Lietuvos Konsulas Anicetas Simutis pasakė puikiai, patriotinę kalbą.

Viešnios iš Kanados, Montrealio miesto, lankoties Anykščiais garsųjį akmenį Puntuką.

Vėliau Kazys Daubaras užtraukė akordijonu. Taip linksmai visi įsisiūbavo, kad nesinori skirtis.

Visur dairaus ir niekurnematau Ponios B. Pivonionienės, buvusios sekretorės. Kas atsitiko juk ji buvo ilgą laiką Centro Sekretorė ir man teko su ją reikalų turėti. Dar noriu paminėti, kad šiame seime 2 kunigai atsilankė, Kunigas Geiščiūnas ir Kunigas M. Valadka.

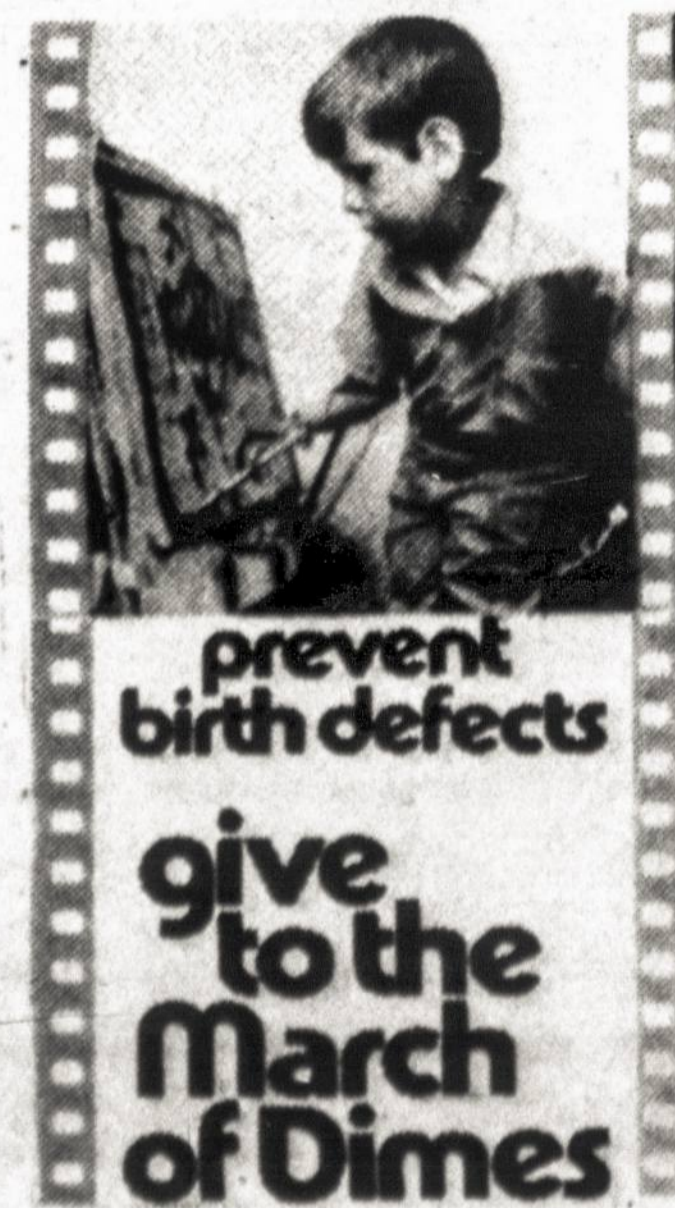
Kitas bus Seimas Floridoje tai bus proga pamatyti Florida. Nevažiuokit žiemą bet vasarą į SLA seimą.

J.M. Tumavičienė

APIE VORATINKLIUS

Vorai ne veltui vadinami geriausiais audėjais. Savo tinklus jie ne tik greitai audžia, bet ir gamina įvairios kokybės voratinklius, priklausomai nuo jų paskirties. Iš dviejų porų liaukų jie išleidžia "bėgiojimo siūlus", kuriais persikelia į kitą vietą. Iš penkių šimtų liaukų - lipnius siūlus vabzdžiams gaudyti. Iš kitų trijų šimtų - labai stiprius siūlus aukai apipainioti. Iš šešių - siūlus kokonams. Iš dviejų - "ašinius siūlus". Ir iš dviejų, ypač didelių liaukų - lipnią medžiagą, kuri saulėtą dieną kaip lašelis spindi voratinklyje ir privilioja vabzdžius. Šios liaukos veikia kaip filjerės, kurios vartojamos sintetinio pluošto gamyboje. Voratinklio storis nuo 0.08 iki 1 mikrono. Kai kurie vorai gamina 2.5 mikrono pločio ir 0.4 mikrono storio juosta panašų voratinklį. Žmonėms laboratorijoje pavyksta pagaminti tik 5 mikronų storio plaušėlių.

1968 m. Išmokėjimai (įskaitant investmenų pirkimą ir t. t.)	\$419,923.65
1969 m. Išmokėjimai (įskaitant investmenų, pirkimą, dividendų mokėjimus ir t. t.)	\$388,888.31
Viso išmokėjimų per du metus	\$808,811.96
1969 m. gruodžio 31 d., Viso pinigų bankuose	\$121,019.65
Pinigai Bankuose	
Girard Trust Bank, Philadelphia, Pa.	
Pomirtinis Fondas	\$23,390.77
Ligoje Pašalpos Fondas	\$40,884.82
Mišrus Fondas	\$24,847.00
Visose einamose sąskaitose	\$89,122.59
Petty Cash (SLA Centro priežiūroje)	\$ 2,000.00
Pomirtinio Fondo Taupomoji Sąskaita (Union Natl. Bank, Mahanoy City, Pa.)	\$ 9,358.91
Jaunuolių Fondo Taupomoji Sąskaita (Western Penn. Natl. Bank, Pittsburgh, Pa.)	\$20,538.15
1969 m. Viso Pinigų Bankuose	\$121,019.65

5 Tėvynė 5

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Rūkymas kenkia širdžiai

Pirmučiausia buvo bijoma, kad tabako rūkymas gali pakenkti plaučiams ir tuo būdu gali prasidėti kuri nors plaučių liga. Bet pastaraisiais laikais vis daugiau mokslininkų įspėjimų pasigirsta, kad rūkymas lygiai kenkia ir žmogaus širdžiai.

Stanfordo universiteto profesorius dr. Rodney Beard nurodė, kad tabako dūmai labai kenksmingi širdžiai. Daugelio metų tyrinėjimai įtikino, kad tabako dūmuose esančios anglies dalelės (carbon monoxide, tuojau patenka į rūkančio žmogaus kraują. Tos anglies dalelės iš plaučių įsiskverbia į kraują, kurs jas išnešioje po visą organizmą.

Kraujuje atsiradusios anglies dalelės yra kenksmingos daugeliui žmogaus kūno organų. Toks suterštas kraujas patekęs į širdį veikia jos raumenis. Kaip žinia, kraujas turi širdies raumenims atnešti taip reikalingą deguonį, o vietoje to atneša kenksmingus nuodus. Širdies raumenys, negavę pakankamai deguonies, nepajėgia tinkamai veikti. O kada širdis negali normaliai veikti, tai ir kiti žmogaus kūno organai nukenčia.

Tas pats dr. Beard pažymėjo, kad žmogaus kraujyje negali būti daugiau anglies viendegio, kaip 3%. O jeigu anglies dalelių kiekis kraujyje esti didesnis, tai visas organizmas nuo to nukenčia.

Tokiais atvejais pirmučiausia širdis pradeda

sunkiau veikti, o vėliau silpsta regėjimas, klausa ir pagaliau tai atsiliepia vidurių virškinimais.

Asmenys, kurie rūko pypkę po pypkės, arba traukia cigarėčių dūmus pokelis po pokelio, į savo kraują jie privaro anglies dalelių iki 5% ir net iki 10%. Todėl tokie asmenys dažnai skundžiasi, jog pradeda silpniau matyti ir jų klausa nepakankama. Tokių asmenų akys jau neveikia tinkamai, jų regėjimas nebeprisitaiko nuotoliams.

Tai pavojainga ne tik pačiam rūkoriui, bet ir kitiems. Pamanokit, kaip dažnai atsitinka kelio nelaimės. O kas kaltas, jeigu rūkorius - vairotojas turi silpnas akis ir daro neišvengiamas klaidas, nes jo akys nepajėgia kontroliuoti nuotolių.

Savo pacientų iki šio laiko aš nebauginau dėl rūkymo kenksmingumo. Žinoma juos įspėdavau, bet nebūdavau per daug griežtas. Tačiau dabar, kai mokslininkai, remdamiesi savo tyrinėjimais, vis daugiau išaiškina tabako kūm daroma neigiamą įtaką žmogaus organizmui, ypatingai širdžiai, esu priverstas visus rūkorius prašyti pasisaugoti, o gal visai mesti šį nenaudingą paprotį. Tikrai, neturėtų rūkyti tie, kuriems tenka savo darbe daryti greitus ir atsakingus sprendimus.

Dr. P. Zalatorius

Koks likimas laukia Brazinskius ?

* SOVIETAI pareiškė išimtinai griežto tono protestą dėl amerikiečių lėktuvo, kurs sakoma blogame ore paklydo ir nusileido Armėnijoje, kuri yra sovietų laikoma jų teritorija. Šiuo dviejų motoru lėktuvu skrido gen. Scherrer, JAV visijos Turkijoje virzininkas, jo pavaduotojas gen. McQuarrei, amerikietis pilotas ir turkų karininkas. Sovietai šį įvykį savo notoje JAV ir Turkijos vyriausybei laiko piktos valios reiškiniumi. Ir dar nurodo, dar panašūs įvykiai gali patarnauti santykių pablogėjimui, kas sukeltų labai rimtas pa-

sekmės. Šis įvykis ypatingai patraukia lietuvių dėmesį, nes laiko požiūriu jis sutampa su Brazinskių pabėgimu į Turkiją.

* INŽ. A. BUDIS, iš Chicagos, kaip tik laiku, kai susidarė Brazinskių netikrumo padėtis nuvyko į Turkiją, kalbėjosi su Turkijos atsakingais asmenimis ir patyrė, jog Brazinskams pripažintos politinių pabėgėlių teisės tad jie nebūsią rusams išduoti. Bet jam nepavyko su Brazinskais pasimatyti, nes tuo tarpu jokie pasimatymai su jais esą uždrausti.

Kairėje Pranas Brazinskas, greta jo sūnus Algirdas. Vaidzas dešinėje - užmaskuotą akimis ir barzda Praną Brazinską palydi turkų policija.

Tėvynė 6

VATIKANE PRADĖJO KILTI KAINOS

Jeigu visur kyla kainos, tai jau žmonės priprato. Bet pasirodo, ir Vatikano valstybė nuo to neapsaugoja. Ten esama maisto ir šiaip reikalingiausių prekių krautuvių, o taip pat gazolino stotys, kur vietiniai automobilių savininkai apsirūpina reikalingu kuru.

Vatikano administracija, pastebėjus, jog kainos ten daug žemesnės, negu pačiame Ryme, nusprendė šį skirtumą sumažinti ir pakėlė kainas. Šis potvarkys palietė 3000 Vatikano tarnautojų. Pažymėtina jog alkoholiniams gerams ten kainos pakeltos net 40%.

Vatikano tarnautojai jau pareiškė protestą prieš kainų pakėlimą. Tiesa, jie šių metų pradžioje jie buvo gavę 10% algų pakėlimą. Bet jiems atrodė, to maža. 110 policijos tarnautojų atsisakė priimti algas, reikalaudami priedų. Bet ir visų tarnautojų nuotaikos yra piktos. Nejaugi mes sulauksim tokios dienos, kai ir Vatikane bus paskelbtas streikas?

* JOHN MITCHELL, JAV Valstybės Gynėjas, atvirai apkaltino Turkiją, kad ji yra dabartiniu metu didžiausioji heroino ir kitų narkotikų tiekėja Amerikai. Turkijos vyriausybės galva pareiškė dėl to protestą, nurodydamas, kad tai buvo turkams staigmena ir jie to nelaukė iš Amerikos.

* SOVIETŲ DIPLOMATAS GRUBIAKOVAS radęs progą spaudos atstovams padarė reikšmingą pareiškimą:

-Amerikos generolų sulaikymas tėra tik formalumų reikalas, bet turkų pulkininko klausimas atsiduria kitoje plotmėje. Jeigu Turkija norės, kad pasiliktu tarp abiejų valstybių geri santykiai ir pulkininkas būtų sugrąžintas, tai jie privalės pagal diplomatinis papročius sugrąžinti du sovietų piliečius (jis be abejojimo turėjo galvoje Brazinskius), kurie padarė nusikaltimą ir kuriuos turi teisti sovietų teismas. Iš to matome, kad slaptas spaudimas į Turkiją iš sovietų pusės tebėra stiprus.

* DU SOVIETŲ STUDENTAI - Nikolaj Ginlov ir Vitalij Podziejev užmovė maišą ant keleivinio sovietų lėktuvo piloto galvos ir patys nuvairavo lėktuvą į Turkiją. Šis antro sovietų lėktuvo pagrobimas sudaro sunkesnes nuotaikas ir Brazinskių reikalą dar labiau painioja.

Deep understanding for the Baltic people

Vice President Spiro T. Agnew has sent the following letter, to Rev. Norbert J. Trepša, coordinator of the Baltic Rally:

"At the time of your mass meeting on Sunday, October 18th, I want you and your members to know of my deep understanding and sympathetic interest for the just aspirations of the Baltic people for a free and independent national existence. Men of good conscience everywhere continue to hope that some day all men will be able to freely choose the governments under which they live."

Governor Nelson A. Rockefeller had sent the following telegram:

"It is indeed a pleasure to extend warmest regards to you as you gather together to commemorate the 25th anniversary of the United Nations. New Yorkers of Estonian, Latvian and Lithuanian descent from Montauk to Buffalo have woven their proud heritage into the cultural tapestry of our state. The contributions of each have been manifold in shaping the destiny of this great state. And in this spirit of cooperation among people of different languages and cultures which is at the heart, the very foundation of the United Nations. Please convey my best wishes to all those in attendance."

A letter from the US State Department says, in part:

"I assure you, however, that the Secretary and officers of the State Department concerned with Baltic affairs always keep in mind the problem of the loss of Baltic independence. As you know, it has been the consistent policy of the United States Government not to recognize the incorporation of the Baltic countries into the Soviet Union."

The letter was signed by John A. Baker, Jr.

* THE BALTIC WOMEN'S COUNCIL under the able leadership of Mrs. G. Žilionis, Mrs. H. Ozolinš, and Mrs. J. Kurman, who were in charge of preparing the reception for press and dignitaries, did an excellent job. Among the honored guests of the rally were Mr. Mario E. Aguilera, President of Cuban National Committee of Captive Nations, Inc., Hon. Axel Linkhorst, the Estonian Consul and Mr. H. Leesment, Chairman of the Estonian National Council; majority of the Board of the American Latvian Association headed by Mr. Uldis Grava, Chairman and Mr. Bruno Albats, Secretary General; Mr. G. Meierovics, Chairman of the Joint Baltic American Committee; Mr. Al-

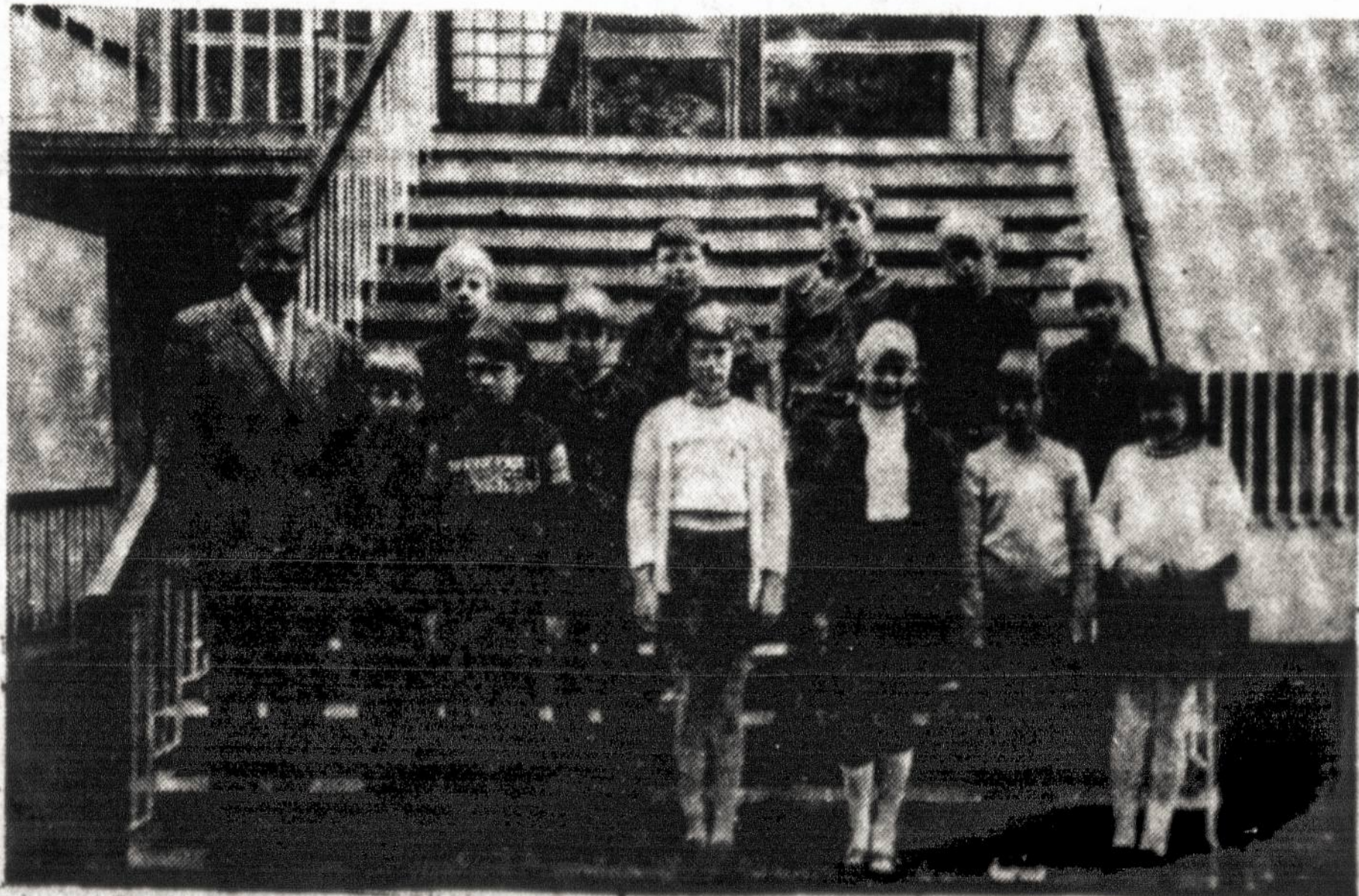
fredis Berznis; Mr. R. Berzinš, Chairman of the N. Y. Latvian Council of Organizations; Hon. Anicetas Simutis, Consul General of Lithuania; Dr. P. Vileisis, President of the National Council of American Lithuanian Community of USA; Mr. J. Audėas, Vice President of Committee for Liberation of Lithuania; Mr. S. Bredes Jr., President, American Lithuanian Council of New York; Mr. A. Vakseliw, President, American Lithuanian Community; Mr. V. Melinis, President, Baltic Council of New Jersey, and others.

* ON SEPTEMBER 19, 1970, the Matawan Historical Society of New Jersey, at the local High School, presented an evening dedicated to Baltic Folk Music and Dances. Participants were: the Latvian Musical Ensemble from N.Y. - A. Jansons, conductor; Lithuanian "Mothers and Daughters Quartet"; Estonian Folk Dance group under the direction of Ferd. Rikka; "Ruta" Lithuanian Ensemble - L. Stukas, director; "Aušra" J.J. Lithuanian Folk Dance group - V. Melinis, leader; and Miss Maaja Duesberg, Pianist, and Mr. Heinz Riivald, Tenor. The program was arranged with the help of the New Jersey Baltic Society.

* LIETUVIŲ KLUBAS Maspeth, N.Y. lapkričio-november 28 d. mini savo veiklos 60 metų sukaktuves. Reikia prisiminti, jog šiuo metu New Yorke liko tik šis vienintelis lietuvių klubas, kadangi Brooklyno lietuvių piliečių klubas jau nebeveikia. Šiame klube kiekvienais metais įvyksta nemaža lietuvių visuomenės susirinkimų ir šiaip pramogų. Maspetho klubas veikia sekmingai ir nerodo nusilpėjimo ženklų. Reikia įvertinti šio klubo veikėjus, kurie sugeba klubą gražiai išlaikyti.

ILGIAUSIO TILTO PROJEKTAS

Tai ne fantastinis, o konkretus tilto projektas, kuris bus svarstomas Vakarų Vokietijos ir Danijos parlamentuose. Per Baltijos jūrą nutiestu 200 km ilgio tiltu numatyta sujungti vieną VFR salą su danų sala Lollandi. Projektinė tilto statybos kaina - 270 mln. dolerių. Statyba truks 5 metus. Tiltu eis autostrada, geležinkelio linija ir pėsčiųjų kelias, skirtas daugiausia turistams. Po tiltu numatyta antiesti dujotiekį ir vandentiekį. Šiuo vandentiekium vanduo bus tiekiamas iš Švedijos į VFR ir Daniją. Dviejose tilto vietose numatyta pastatyti restoranus, prie kurių bus įrengtos 500 automobilių stovėjimo aikštelės.

Vasaros 16 gimnazijos 1-os klasės mokiniai, jetoje po vasaros atostogų į šią gimnaziją. Kairėje stovi mokytojas P. Štarys.

Tėvynė 7

THIS PHOTOGRAPH MAY BE REPRODUCED FOR PHILATELIC, EDUCATIONAL, HISTORICAL AND MEMORATIVE PURPOSES. IT MAY NOT BE USED FOR ADVERTISING PURPOSES, EXCEPT PHILATELIC ADVERTISING.

SKONIO PASLAPTYS

Sakoma, kad dėl skonio nesiginčijama. Tačiau visi žmonės sutinka, kad cukrus saldus, o druska sūri. Atrodytų, dėl to nėra ko ginčytis, bet...

Vakarų Afrikoje auga krūmokšnis Richardela dulcifera, kurio uogos turi paslaptinių savybių. Mažytis jų sunkos lašelės pakeičia žmogaus skoni. Jeigu tokiam žmogui užrištume akis ir duotume ragauti įvairų maistą, tai jis tvirtintų, kad citrina saldi, o cukrus - kartus. Uoga savotiškai veikia beveik dvi valandas. Šiuo keistu reiškiniu susidomėjo mokslininkai, tačiau iki šiol negali jo išaiškinti. Mūsų skonio pojūčių mechanizmas dar per mažai ištirtas.

ISMOKAMOS APDRAUDOS

Spalio 31, 1970

ALEKSANDRA VIKTORAVIČIENĖ, 40 kp., Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1, 1929 m., pridėtinę apdraudą paėmė gruodžio 4, 1949 m., mirė rugpjūčio 15, 1970 m. Apdraudos išmokėtos velionės giminaičiai, Petronella B. Veronin.

JUOZAS PETRIKIS, 86 kp., Pittsburgh, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 11, 1925 m., mirė spalio 4, 1970 m. Apdrauda išmokėta dukterei, Gertude Petrikis.

KAZYS BUKEVICIUS, 104 kp., Pittsburgh, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 1, 1916 m., mirė rugpjūčio 15, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Alfonsui Bukevičiui.

PETRONĖLĖ BELSKI, 341 kp., Rhineland, Wis., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 7, 1940 m., mirė spalio 2, 1970 m. Apdrauda išmokėta dukterei, Ruth L. Lund.

Viso\$1,900.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso\$110,717.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Spalio 31, 1970

J. Strijauskas, 38 kp., Brooklyn, N.Y., sirgo 12 sav.\$216.00

E. Stanonis, 205 kp., Schenectady, N.Y., sirgo 7 sav., 5 d.\$84.00

Viso\$300.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso\$10,181.51

Doma Blazienė su savo vyru Henriku Blazu.

MIRĖ DOMA BLAZIENĖ

Doma Blazienė, gimusi Kusaitė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro bendradarbė, mirė New Yorko ligoninėje spalio 29 dieną. Ji pradėjo dirbti SLA Centro raštinėje 1955 metų rugsėjo mėnesyje ir pastoviai tvarkė ligoje pašalpos išmokėjimų reikalus. Be to, ji dar atlikdavo visą eilę kitų mūsų organizacijos reikalų.

Doma Blazienė gimė 1906 metais Plungėje. Savo išsimokslinimu ji buvo akušerė, bet atvykus berods 1949 metais į Ameriką savo profesijoje daugiau nedirbo.

Doma Blazienė buvo artima spaudai, kadangi jos brolis žurnalistas Juozas Kusa Nepriklausomybės laikais buvo "Lietuvos Aido" sporto skyriaus redaktorius. O atvykus į šią šalį ji susituokė su žymiu spaudos veikėju Henriku Blazu, kuris mirė New Yorke prieš keletą metų. Antras jos brolis dr. Polikronas Kusa neseniai mirė New Jersey valstijoje.

Atsisveikinimas su Doma Blaziene įvyko spalio 30 d. Šalinskių šermeninėje. Atsisveikinimą tvarkė inž. A. Novickis. Kalbėjo E. Mikuziūtė, dr. M. Kregždienė ir J. Petrėnas. SLA Pildomoji Taryba į šermeninę pasiuntė gėlių vainiką.

Doma Blazienė buvo viena pavyzdgingiausių SLA Centro bendradarbių ir savo pareigose visą laiką buvo išmintinai uoli. Palaidota St. Charles kapinėse.

DOMAI BLAZIENEI mirus,

jos giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

SLA Pildomoji Taryba ir
SLA Centro bendradarbiai

DOMAI BLAZIENEI
amžinai apleidus mus, gilią užuojautą
jos giminėms ir artimiesiems reiškia

SLA 99 Moterų kuopa New Yorke

* KUN. PETRAS URBAITIS, iš Romos, kur jis vadovauja lietuvių vienuolių Don Bosco vienuolynui, spaustuvei ir knygų leidyklai, lankėsi "Tėvynės" red. ir SLA Centre. Jis pasakojo apie jo organizacijos darbus ir artimai domėjosi mūsų SLA veikla, įvertindamas mūsų nuopelnus lietuvių išlaikymui.

* SANTA MONICA lituanistinei mokyklai vadovauti pakviestas Algis Tresikis, taip pat šioje mokykloje dirba Giedrė Gudauskienė ir Inga Tymienė.

* "LOKYS" pagal Prosper Merimee veikalą, buvo pagamintas Lenkijoje filmas, kuriame vaizduojamas senovės lietuvių bajorų spalvingas gyvenimas.

* LIETUVIŲ GENOCIDO paroda skaidrėse bus rodoma lapkričio 8 d. Maspetho bažnyčios salėje.

* MAIRONIO lituanistinės mokyklos Brooklyn, N.Y. banketas ir šokiai rengiamas lapkričio 14 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje.

* V.K. JONYNO parodą New Yorke rengia skautams remti komitetas ateinančio kovo 5,6,7 dienomis.

* BALTIJOS TAUTŲ mokslininkų konferencija šiemet įvyksta, kaip jau buvo skelbta Padėkos dieną San Jose. Laukiama, jog šiame suvažiavime dalyvaus apie 130 mokslininkų.

* DR. MARIJA ŠVEIKAUSKIENĖ lapkričio 15 d. Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave. kalbės teisinėmis temomis D.L.K. Birutės karių šeimų draugijos rengime.

* MARIJA DIRŽIENĖ įsteigė lietuvišką restoraną - barą 94-25 Jamaica Ave. Ten yra ir salė rengimams.

Lietuviškos skautijos kūrėjas kpt. Petras Jurgėla parašė skautijos istoriją iš 900 pusl., su 400 iliustracijų. Kūrinį išleids Lietuvių Skautų S-ga.

* ŠIMTO DOLIERIŲ čekį Pranui ir Algirdui Brazinskams į Turkiją pasiuntė Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugija.

Cicero, Ill.

Visuotinis metinis SLA 301 kp. narių susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 2 d. 7 val. 30 min. vak. 1401 So. 49 Court Liberty namų apatinėje salėje.

Susirinkime bus išrinkta kuopos valdyba 1971 metams ir svarstomi kiti aktu alūs kuopos reikalai. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Stepas Paulauskas
Kuopos pimininkas

SUVAŽINĖJA ŠERNUS

"Mūsų gamtoje" rašoma, kad abipus geležinkelio, einančio per Kaišiadorius į Kauną, dunkso stamboki miškai. Vėlyvais vakarais ir rytmečiais žvėrys, ieškodami maisto, perbėga iš vieno miško į kitus.

Neseniai netoli pagirių, stotelės dizelinis traukinys ankstyvą rytą suvažinėjo net penketą šernų. Panašių atsitikimų būta ir ankščiau, nes traukinio nespėjama sustabdyti.

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartu į savaitę
Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiesčiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-šius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Užsakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROOVHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NELAIJĖS VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELLAUSKAS
Funeral Home

A.L. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vėdejas
Notary Public

680 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. 296-2244.

SHALINS
(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidovėms
Koplyčios nemokamai
visose mjesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tėvynė 8,